

Wildziekten wild zwijn

Wildziekten wild zwijn

De meeste wilde hoefdieren zijn, evenals gehouden dieren, vatbaar voor een groot aantal besmettelijke dierziekten: ze kunnen elkaar wederzijds besmetten. Maatschappelijke criteria als voedselveiligheid (zoönosen), economische schade (uitbraken van dierziekten, mogelijk verlies van speciale rassen of foklijnen ten gevolge van mortaliteit en/of stamping-out), risicoperceptie en algemene verontwaardiging over de bestrijding van dierziekten, zijn gebruikt om een lijst samen te stellen met vijf relevante dierziekten onder 'varkens' zie onderstaande tabel. Deze lijst is lang niet volledig (Simpson, 2002; Groot Bruinderink et al., 2007). Niet opgenomen zijn bijvoorbeeld exotische ziekten met geringe kans op insleep of ziekten die (nog) sporadisch in de Nederlandse veehouderijsector voorkomen.

Ziekte	Agens	Veehouderij	Wilde zwijnen	Zo	Verspreidings-mechanismen
Blaasjesziekte (SVD)	Enterovirus, familie Picornaviridae	Nee (1994)	sporadisch	Nee	Via direct contact, swill voeding (verboden), mest, indirect contact (veewagens, mensen)
Klassieke varkenspest (KVP)	Pestivirus, familie Flaviviridae	Nee (1998)	Nee (1983/84)	Nee	Via direct contact, sperma, ingestie vangecontamineerd vlees (swill voeding), mest, indirect contact (mensen, voertuigen, materialen); verticale transmissie (carrier sow syndrome)

Ziekte	Agens	Veehouderij	Wilde zwijnen	Zo	Verspreidings-mechanismen
Mond- en klauwzeer (MKZ)	Aphthovirus, familie Picornaviridae (7 serotypen)	Nee (2001)	Nee	Nee	Via direct contact, sperma, melk, swill voeding, mest, indirect contact (mensen, voertuigen, materialen), lucht
Trichinellose	Trichinella spp. (rondworm); in varkens vaak T. spiralis	Nee (2002)	Sporadisch	Ja	Ingestie van gecontamineerd vlees (swill voeding, besmette knaagdieren)
Ziekte van Aujeszky of pseudorabies (ZvA)	Suid herpesvirus type 1 (alphaherpesvirus), familie Herpesviridae	Nee (2004)	Sporadisch	Nee	Uitscheiding van virus via ademhaling, neusslijm en speeksel, melk, geslachts-apparaat en sperma, ingestie van gecontamineerd vlees Verspreiding via direct contact, indirect contact (mensen, transportmiddelen, materialen) en de lucht

Klassieke Varkenspest

Het Varkenspest virus is een zeer stabiel virus dat bevroren tot 4 jaar kan overleven, gekoeld 35 dagen en in organen 3-6 maanden kan overleven. In de buitenlucht is de overleving afhankelijk van de temperatuur en de vochtigheid en de pH.

Laatste 15 jaar vooral uitbraken van het genotype 2: geeft een mild ziektebeeld, de ziekte blijft lang rondzingen in een populatie omdat er minder uitval is. Op zich is dit ongunstig: een zeer agressieve variant dood lokaal al zijn gastheren en sterft dan vanzelf uit.

Er zijn bij gehouden varkens 3 ziektebeelden bekend

- Acuut (snel dood): Dieren zijn al ziek en scheiden virussen uit vóórdat je ziet dat ze ziek zijn!
- Chronisch (langslepend) duurt weken tot maanden
- Late-onset (vertraagd begin): biggen al in de baarmoeder besmet: maken geen afweerstoffen aan, dus worden geboren als virusuitschieders, pas dood na 5-11 maanden.

Symptomen bij Wilde zwijnen:

- Agressief virus: snel dood, daarvoor minder schuw voor mensen en honden, en meer aanrijdingen. Ook zijn ze meer in de buurt van water (koorts?); er is een toename van dood gevonden jonge dieren.
- Milder virus: vermageren, diarree, huidontstekingen

Zie voor meer informatie over de varkenspest; Klassieke Varkenspest-bij-wilde-zwijnen-DWHC-KNJV

Entcampagne:

Bij de uitbraken onder wilde zwijnen in Euskirchen Duitsland (2002; 2005; 2006; 2007) zijn in totaal 27 wilde zwijnen aangetoond besmet geweest, er zijn in totaal 600.000 stuks vaccin uitgelegd over een periode van 5 jaar. Er werd 3x per jaar vaccin uitgelegd verspreid over het jaar (Lente, Zomer & Herfst met herhaling na 4 weken). De ziekte is nooit overgeslagen naar de gehouden landbouw varkens.

Uiteindelijk kan zo 40-80% van alle dieren beschermd worden, nadeel is dat de jongere dieren OF het slechter opnemen (aasvaccin te groot, komen niet aan de bak?) OF hun immuunrespons is nog te zwak.

Het afschot in het gebied is bijna verdubbeld, er mogen maximaal 2 dieren per 100ha overblijven. Bij een dergelijke dichtheid kan het virus niet meer van dier naar dier overspringen en sterft de infectie vanzelf uit.

Achtergrondgegevens KVP uitbraak '97-'98:

Kosten:	ruim 1.4 miljard euro (3 miljard gulden)
Besmette bedrijven:	429
Aantal varkens van besmette bedrijven:	703.563

Aantal preventief geruimde bedrijven:	1.286
Aantal preventief geruimde varkens:	1.123958
Aantal overgenomen varkens:	1.118.490
Aantal opgekochte varkens:	8.111.118